

TÓSZEGI ÁLTALÁNOS ISKOLA
5091 TÓSZEG, RÁKÓCZI ÚT 30.
OM: 035955

VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

VIZUÁLIS KULTÚRA

1-8. osztály

A vizsga módja: gyakorlati

1.osztály:Vizuális kultúra

Korábban átélt események, élmények (pl. kellemes, kellemetlen, hétköznapi, ünnepi, különleges, szokványos, felkavaró, unalmas) felidézésének segítségével, látott, hallott vagy elképzelt történetek (pl. tündérmesék, közösen kitalált játékok, helyzetek, mesék, mesefolyamok) megjelenítése sík és/vagy térbeli, plasztikai alkotásban (pl. színes, grafikus, vegyes technikájú, mintázott vagy konstruált) az elemi kompozíciós elvek figyelembevételével. Mesék, versek, kitalált történetek, médiaszövegek valós vagy fantázia szereplőinek (pl. hősök, ártók, bajkeverők, segítők), természetes és épített környezetének (pl. erdők, ligetek, állatok, vizek, bódék, paloták, hidak, tornyok) illusztratív jellegű ábrázolása (pl. sorozatként, képeskönyvként) emlékképek felidézésével, megfigyelések segítségével és a fantázia által. Környezetünk valós elemeinek, tárgyainak, tereinek (pl. háztartási gép, óra, motor, fészek, odú, fa, talaj), különleges nézőpontból (belülről, fentről, alulról) való megjelenítése a fantázia és a megfigyelés révén, a kifejezési szándéknak megfelelő anyagok, eszközök, méretek felhasználásával (pl. színes-, grafikai technika, mintázás, konstruálás talált tárgyakból, azok átalakításával).Művészeti alkotások és fotók megfigyelése megadott szempontok szerint (pl. alakok, szereplők, terek, tárgyak, mérete, színe, tónusa). A különböző médiumok (pl. könyv, televízió, rádió, internet, film, videójáték) megfigyelése, vizsgálata, összehasonlítása, megadott szempontok (pl. érzékszervekre gyakorolt hatás, eltérő jelhasználat) alapján közvetlen tapasztalat és saját médiaélmények felidézésének segítségével. Az egyes médiumokhoz (pl. könyv, televízió, számítógép) kapcsolódó saját használati szokások (pl. gyakoriság, társas vagy önálló tevékenység), médiaélmények (pl. tetszés, kíváncsiság, rossz élmény) felidézése, kifejezése és megjelenítése szóban, vizuálisan (pl. rajzolás, bábkészítés) vagy szerepjáttékkal. Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, felidézése. Az olvasott/felolvasott szöveghez és a levetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása (pl. rajzzal, montázkészítéssel).Különböző médiaszövegek (pl. animációs mesék, videójátékok) alapvető kifejezőeszközeinek (hanghatások, vizuális jellemzők) megfigyelése és értelmezése közvetlen példák alapján. A kép és hang szerepének megfigyelése a mesevilág teremtésében (pl. animációs meséken keresztül).Egyszerű médiaszövegek (pl. animációs mesék, reklám) cselekménye kezdő- és végpontjának, a cselekményelemek sorrendjének megfigyelése közvetlen példák alapján. Címadás. A hangok és képek által közvetített érzelmek (pl. öröm, szomorúság, düh, félelem) felismerése, kifejezése. Egyszerű (pl. kitalált vagy átélt) cselekmény megjelenítése képekkel (pl. rajzzal, képsorozattal), megfelelő hanghatásokkal (pl. zörejjel, énekhanggal) kiegészítve. A személyes, közvetlen kommunikáció verbális, vokális és testbeszéddel történő jelzéseinek felismerése, értelmezése. Személyesen átélt, elképzelt és a médiában látott, hallott esemény megjelenítése rajzban. Valós vagy kitalált funkcióknak megfelelő terek (pl. „a hely, ahol játszok”, „a hely, ahová elbújok”), tárgyak (pl. közlekedési eszköz, mesebeli szerszám) kitalálása és megjelenítése.

2. osztály Vizuális kultúrából

Az ismétlés és ritmus. Személyes élményeik megjelenítése képi formában. Mintázás gyurmával plasztikus formák létrehozása. Egyszerű lenyomat készítése. Ismerje fel a műalkotások témáit. Egyszerűbb tárgyak rajzolása, ábrázolása modellezés után. Egyszerűbb tárgyak ábrázolása közvetlen szemlélet és emlékezet után.

3.osztály Vizuális kultúra

Munkájához mérje fel a rajzlap nagyságát, formátumát. Alakok, formák térbeli mozgásának képi, plasztikai kifejezése (ízületekben való mozgás, elől-, oldal- és hátulnézet jelölése.) Térbeli viszonylatok megfigyelése (mellett, mögött, alatt, fölött, lentebb, közelebb, távolabb, kívül, belül). Előtér, középtér, háttér. Egyre tudatosabban használja alkotó munkáiban a vizuális nyelvet, képi és plasztikai kifejezőeszközöket. Alapfokú színek. Színek tompítása. Színellentétek ösztönös használata a képi kifejezésben. Műalkotásokkal kapcsolatos élményeinek megfogalmazása. Vizuális jelek, ábrák,

magyarázó rajzok megértése. Egyszerű tárgyak tervezése, készítése önállóan. Forma és rendeltetés viszonyának felismerése. Lakóhelyének néhány nevezetessége.

4.osztály: Vizuális kultúra

A lakóhelyen és a közvetlen környezetben élő emberekről, állatokról gyűjtött ismeretek, információk (pl. foglalkozás, életkor, kedvenc illat/étel/szín, útvonal, játék, fontos tárgy, attribútum) alapján figurális alkotások létrehozása. A külső, belső vonások (pl. karakter, testi adottságok, öltözet, belső tulajdonságok, személyiség jegyek) élményszerű megjelenítésével, meghatározott célok (pl. illusztráció, valós és virtuális játék, információs kártya, „kutatás”) érdekében. Történetek, mesék, versek, mondák, médiaszövegek valós vagy kitalált szereplőinek (pl. hősök, bajkeverők, szörnyek, tündérek, állatok, ember-állatok, géplények) megformálása többfigurás kompozícióban, a meghatározott célnak (pl. könyv, napló, játék, báb, dráma, hajóorr, oromdís, vízköpő) megfelelő méretben és anyagból (pl. festmény, grafika, kollázs, montázs, fotó, papírmásé, agyag, gipsz, talált tárgy, drót). Valós és/vagy képzeletbeli utazás folyamatának, útvonalának és történéseinek képes, szöveges rögzítése (pl. útinapló, térkép, képregény, forgatókönyv, útifilm) meghatározott cél (szórakoztatás, ismeretterjesztés, útikalauz, tájékozódás, dokumentálás, elemzés, összehasonlítás) érdekében. Egy valós vagy képzeletbeli dolog (pl. áru, esemény, közérdek, jelenség: „boszorkányok tömeges átrepülése”, „Pöttyös Panna divatbemutatója”, Búvár Kund légzőkészüléke) számára plakát, szórólap tervezése, kivitelezése a betű, kép és szöveg együttes alkalmazásával, figyelem, érdeklődés felkeltése céljából. Az emberi gesztusok, testnyelvi jelzések megfigyelése, értelmezése, majd az összegyűjtött tapasztalatok, információk segítségével a plakát által hirdetett dolog népszerűsítése figyelemfelhívó játékkal (pl. akcióval, pantomimmal, hangot, szöveget is beépítő performanssal). A saját és a közvetlen környezet médiahasználati szokásainak (internet, televízió, rádió, videojáték, mobilhasználat, könyv) tanulmányozása, megadott szempontok (pl. mennyiség, időrend, látogatott helyek, a kommunikációban résztvevők, műsorok) alapján. Bizonyos médiumokban megjelenő médiaszövegek (pl. televíziós műsortípusok, animációs mesefilmek, sorozatok) felismerése és beazonosítása saját médiaélmények felidézésén, megjelenítésén (pl. szerepjáték) és közvetlen példákon keresztül. Saját médiaélmények felidézése megadott szempontok alapján (pl. érzelmi hatás, kedveltség, ismeretszerzés). Mesék, gyermekirodalmi alkotások és azok animációs, filmes adaptációinak összehasonlítása, feldolgozása. Az olvasott/felolvasott szöveghez és a vetített adaptációhoz kapcsolódó élmények megjelenítése és feldolgozása (pl. rajzzal, montázkészítéssel). Egyszerű cselekmény megjelenítése képsorozattal. A médiakörnyezet szereplőinek azonosítása: médiatartalom-előállítók és a fogyasztók/felhasználók. Médiaszövegek értelmezése alapján feltevések, állítások megfogalmazása a szöveg keletkezésének háttéréről, az alkotó/közlő szándékáról. Az online közösségekben való viselkedési szabályok, kommunikációs szokások ismerete. Különböző épületek (pl. hagyományos parasztház, színház, uszoda, templom, fészer) fotóinak csoportosítása megadott szempontok szerint (pl. rendeltetés, anyag, méret, elhelyezkedés, kor, díszítettség, fényviszony). A különböző kultúrákban, korokban használatos tárgyak, eszközök összehasonlítása a mai tárgyakkal, eszközökkel (pl. épületek, járművek, szerszámok, edények, bútorok, öltözet, ékszer) a hasonló és eltérő vonások elemzése, értelmezése.

5. évfolyam: VIZUÁLIS KULTÚRA

Népművészet: mézesbábosság és fazekasság, anyag, forma díszítőelemei.

Tér, forma egyszerű eszközökkel történő lehatárolása, tagolása, térmélység, nézőpontnak megfelelő ábrázolása.

A vonal és szín kompozíciós elemei: kiemelés.

Személyes élmények, érzelmek hangulati kifejezésére változatos síkbeli és térbeli alkotás létrehozása.

A test és forma arányai, tagolása, mozgásábrázolás.

Kompozíciós megoldások tudatos választása.

A Monge féle vetületi ábrázolás.

Leggyakrabban használt jelek jelentése és használata a szabás és műszaki rajzban

Makett készítése egyszerű tervdokumentáció alapján.

A grafika, a festészet, a szobrászat és az építészet legfőbb jellemzői, ezekre példát mondani.

A közvetlen kommunikáció és a tömegtájékoztatás. Az írás fejlődése. Betűkkel sík és terület díszek készítése.

A plakát készítés szabályai, egyszerű kollázs készítése adott témából.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

Őskor és az ókor művészete, jellemzői. Ezen történeti korokról 2-2 példa az építészet, szobrászat, festészet területéről.

6. évfolyam: VIZUÁLIS KULTÚRA

Népművészet: a magyar népi építészet, bútorművesség és pásztorművészet anyagai egyszerű technikái.

Színtani alapismeretek, lazúr és fedőfestékek, színek keverhetősége.

Tér-forma-szín összefüggései megfigyelés alapján.

A kompozíciós megoldások és anyagok kifejező hatásának felismerésére.

A festmény, grafika, plakát, épület, szobor, tárgy esetében a formai jegyek szóbeli leírása, összehasonlítása.

Adott látvány, modell konkrét szempontok alapján történő megfigyelése, meglátása rajzban és szóban. Metszetek rajzolása értelmezése.

Forma, tárgy stilizálása, redukált ábrázolása, sík és terület díszeket készítése.

Tárgykészítés a tervtől a modellig.

Plasztikai minőségek (homorú-domború, ívelt-szögletes) létrehozása. Az anyag formálhatósága, a papírmetszet (forma és funkció).

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

Román, gótika, reneszánsz korának legfőbb jellemzői, kapcsolatok. Ezen művészettörténeti korokból 2-2 példa említése az építészet, a szobrászat, a festészet területéről.

7. évfolyam: VIZUÁLIS KULTÚRA

Az egyéniségének megfelelő kompozíciók készítése szabadon választott formai és technikai megoldásokkal. A kompozíciók jelentősége a képek világában.

A külső és belső tér. A térhatás szerepe a térélményben.

A távlati ábrázolás szerepe a tér kifejezésében: a műszaki ábrázolásban és a fotóban.

A nézőpont, az arányok, a karakter.

Textúra és faktúra értelmezése, ábrázolása az adott képi feladatban.

Síkbeli formák és tömegek. A megismert és tanulmányozott tárgyról síkredukció és síkkompozíció készítése és ezekből dekoratív sík-terület motívumokat rajzolni és festeni.

Fény és árnyék. Önárnyék, vetett árnyék.

Értelmes, működést magyarázó rajzok készítése. Működő tárgy, modell konstruálása.

Az időben zajló történet képsorozattal való ábrázolása, s annak alapvető szabályai. Fázisrajz készítés.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

Barokk, klasszicista, romantika korának legfőbb jellemzői. Ebből a művészettörténeti korból 2-2 példa említése az építészet, a szobrászat, a festészet területéről.

8. évfolyam: VIZUÁLIS KULTÚRA

Rajz és színbeli tanulmányok készítése, értelmező eljárások alkalmazása.

Az adott feladatban a legfontosabb térábrázolási konvekciók ábrázolása.

A fény, a tónus, a színfokozatok, a színek térhatása az önálló értelmezés, kifejezés, lehetőségeinek tükrében.

A díszítés funkciója.

Egyszerű piktogram tervezése, készítése.

Népművészet: maszk készítése és hozzákapcsolódó tárgykultúra.

Az egyéni stílus. A viselet mint üzenet.

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

XX. sz. művészete. - stílusirányzatok. A művészettörténet nagy stíluskorszakainak és formajegyeinek jellemzői egy-egy épület, tárgy formáján keresztül.

A tömegkommunikáció szerepe, hatása és legfontosabb formái (könyv, sajtótermék, plakát, foto, film, TV, rádió)

A mozgóképi közlésmód alaptulajdonságainak és kifejező eszközeinek alkalmazása a képrögzítés valamint a mozgóképi elemzés során.

A mozgóképi szövegek rendezésének szempontjai.